

SZAKMAI NAP AZ ADATVÉDELEMRŐL

BESZÁMOLÓ

Az adatvédelemről szóló, *Barát vagy ellenség az információs kommunikációs technológia?* címet viselő szakmai napot 2017. november 30-án rendezték az Egyházi Könyvtárak Egyesülete szervezésében a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán.

Ásvány Ilona elnökhelyettes köszöntötte az előadókat, a szakmai napon megjelenteket, majd röviden ismertette a nap – nagyon találó – címadó mottóját, melyet Kosztolányi Dezsőtől kölcsönzött: „...és minden módon számon tartanak”.

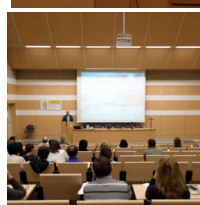
Az első előadó Dr. Kürti Sándor volt, a KÜRT Információbiztonsági és Adatmentő Zrt. elnöke. Röviden bemutatta a céget, melynek két fontos feladata az adatmentés és az információmenedzsment, információbiztonság. Az adatmentést megelőzendően, az információbiztonság három alapproblémájáról beszélt, melyek nevesítve a következők: 1. Jaj, csak el ne vesszenek az adataim!; 2. Nehogy ellopják az adataimat!; 3. Nehogy módosítsák az adataimat! Át ne írják azokat!

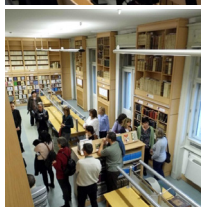
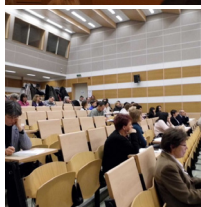
Ezután az információbiztonság technológiai vetületét érintette. Fontos, hogy az informatikai eszközök legyenek összehangoltak, illetve a biztonsági szolgáltatások működjenek folyamatosan, valamint az előbbi két dolog állandó összhangját is biztosítani kell. Az előadása végén nyolc esettanulmányt bemutatva hívta fel a figyelmet arra, hogy új nézőpontra van szükség

a biztonsági folyamat legfőbb elemeit (PPT): az embereket (people), az irányelveket, szabályzatokat (policy) és a technológiát (technology), valamint ezek kereszteződését illetően.

A következő prezentációt Kertész Zoltán, a Kürt Zrt. adatmentés üzletág igazgatója tartotta. Mire bízunk adatainkat? címet viselő előadását az adattárolók bemutatásával kezdte. Képileg nagyon jól érzékeltette a merevlemez érzékenységet. Elmondása szerint az adatvesztések egyharmadát emberi hiba, felét mechanikai hiba, egynegyedét pedig a hordozhatóság okozza. Saját adataink legnagyobb ellensége mi magunk vagyunk, sajnos. Kiemelte, hogy nem létezik tökéletes adattároló, viszont tökéletes adattárolási módszer igen. Felhívta a figyelmet arra, hogy az értékes adatainkról legyen legalább egy másolat, de inkább kettő. Fontos, hogy tudjuk, hogy melyek az értékes adataink, melyekről készítsünk leltárt, és törődjünk velük! A felhőben is tárolhatunk adatokat, de ezzel is az a probléma, ha csak itt vannak meg az adataink, akkor az nem biztonságos.

Sándor Ákos, az SZTE Klebelsberg Könyvtár osztályvezetője következett, aki az Egyetemi Könyvtár gyakorlatát és tapasztalatait mutatta be. Az adattárolásról, az emberről, a hálózatról beszélt, és ami körülöttük van. Sorra vette az adatok sokféleségét egy informatikai rendszerben, majd rátért az informatikai eszközökre. Előadásában többek között az eseménynapló fontosságát emelte ki. Megtörtént eseteken keresz-

tül mutatta be, hogy hányféleképpen és hogyan törhetnek, illetve próbálkozhatnak a rendszerbe való betöréssel egy egyetemi könyvtárban. Felhívta a figyelmet arra is, hogy mennyire fontos a jelszavak rendszeres cserélgetése és a jó jelszavak megadása.

Ezután lehetőség nyílt kérdéseket intézni a három előadóhoz, illetve hozzászólni az elhangzottakhoz. Az ebédet követően további három előadást hallgathattunk meg.

Dr. Sziklay Júlia, aki a NAIH főosztályvezetője, az új uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) kihívásairól és lehetőségeiről beszélt. Ennek a rendeletnek az adatvédelmi gátak lebontása a célja, vagyis az, hogy az adatok az Európai Unión belül szabadon áramolhassanak. Olyan szuperelvek kerültek megfogalmazásra ebben a jogszabályban, mint az elszámolhatóság és az átláthatóság. A legfontosabb szempont a személyes adatkezelés biztonságos volta. A GDPR újításaira való felkészülés mindenkinek a feladata, a könyvtárakat is érinti. Természetesen vannak még kérdések jócskán, melyeknek még nem tudják előre a pontos koreográfiáját.

Dancs Szabolcs, az OSZK E-szolgáltatási Igazgatósági Titkárságáról könyvtáros szemmel láttatta a hiteles digitális másolatot. A könyvtárak mint információszolgáltató intézmények szempontjából a hitelesség egyfajta versenyelőny. A nemzeti könyvtár szempontjából pedig a fő cél a kulturális örökség megőrzése kizárólag hiteles másolatokon keresztül. A hiteles másolat tökéletesen helyettesíti az analóg dokumentumot mind tartalmá-

ban, mind formájában. Beszélt a digitális hasonmás-elismerő pecsétről, a FADGI-irányelvekről, valamint a metadatokról is. Felhívta a figyelmet ama kötelezettségünkre, hogy meg kell őriznünk a dokumentumokat a maguk integritásában, azokat át kell hagyományoznunk az utókornak, mégpedig úgy, hogy hiteles forrást szolgáltatunk a jövő kutatói számára.

A szakmai nap utolsó előadójaként Dr. Drucker György (szintén az OSZK E-szolgáltatási Igazgatósági Titkárságáról) az Országos Könyvtári Rendszer (OKR) fejlesztése során felmerülő adatvédelmi kihívásokról beszélt. Előadását a digitális korszak értelmezésével, a negyedik ipari forradalom gondolatával, annak reprezentálásával kezdte. Megjegyezte, hogy a könyvtári szegmens egy kissé elmaradásban van az infokommunikáció területén. Az OKR-projekt célja egy olyanfajta könyvtári rendszer kialakítása, melyet több könyvtár használhat majd. A digitális korszak fő célja is ez, hogy kollaboratív platformokban gondolkodjunk. A digitalizáció segítségével a polcokon lapuló kincseket az olvasók elé tárhatjuk. Zárószóként ő is kitért a GDPR szabályaira.

Kérdések és hozzászólások következtek ezen hármas blokk után is.

Azt hiszem, mindannyiunk nevében mondhatom, hogy nagyon sokszínű, hasznos és érdekes információkkal teli előadásokat hallhattunk, és így egy igazán színvonalas szakmai nap részesei lehettünk. Köszönjük a lehetőséget!

*dr. Aczél-Partos Adrienn
PPKE-JÁK*